

'Ulti-multi' muizen, 'ulti-multi' uilen

U merkt daar waarschijnlijk niets van, maar het is een waanzinnig goed muizenjaar! Duh.., zult u denken, en als het alleen om de muizen ging zou ik ook mijn schouders ophalen bij dit bericht. Maar voor een fervent (kerk)uil beschermer heeft dit gegeven vérstrekkende gevolgen. En hoewel we al een tijdje zien dat onze inzet werkt en dat er geleidelijk steeds meer kerkuilen komen, had niemand een paar jaar terug kunnen dromen wat ik nu beleef. Ik blijf rijden en heb nauwelijks tijd voor iets anders. In een gemiddeld jaar ring ik bij nestkastcontroles in de regio Utrecht en Betuwe ongeveer 150 jonge kerkuilen, in 2013 kwam ik met veel moeite niet verder dan 79. Er waren weinig nesten en nauwelijks 2^e legfels. Dit jaar staat de teller al op 261 kerkuilen en de vrijwilligers blijven me bellen dat ze weer een nest hebben... de 300 nieuwgeboren kerkuiltjes komt rap in zicht. En ik heb dit jaar een deel van mijn onderzoeksgebied moeten opgeven, anders waren het er nog meer geweest. Blijkbaar houdt de muizenstand genoeg aan om voor een tweede keer en waarschijnlijk in een paar gevallen zelfs nog een derde keer dit seizoen te gaan broeden. Het betekent dat we op dit moment alle nestkasten opnieuw bezoeken om een indruk van de omvang te kunnen krijgen. Meestal zijn die vervolglegfels wat kleiner dan het eerste nest. Maar ook dat gaat dit jaar niet op. Juist de

vervolglegfels zijn indrukwekkend. Ik heb een kerkuilpaar zitten dat in mei al een nest van 7 jongen heeft grootgebracht nu weer met 10 eieren/jongen. (Nog niet alle eieren waren uit tijdens de controle) en uit Groningen is er zelfs een gemeld met 11 nakomelingen! 'Mijn' record stond tot nu toe op 9 jongen in één nest. Wetende dat het kerkuil-broedseizoen tot in november kan doorlopen maken we onze borst nat. Het betekent dat sommige kerkuilpaartjes dit jaar meer dan twintig jongen produceren. Dat is zeker voor een dier aan de top van de voedselpiramide een hele prestatie.

Ook andere soorten uilen en muizeneters doen het goed. Zo zijn er in lange tijd niet zo veel broedende velduilen vastgesteld. Deze soort was als broedvogel al jaren geleidelijk uit Nederland aan het verdwijnen. Alleen op de Waddeneilanden waren nog enkele broedparen. Dit jaar zijn ze op veel plaatsen gezien en hebben er meer dan vijftig paar gebroed, ook in Noord-Holland, het Friese vasteland en Groningen. En ook de schaarse Grauwe- en Blauwe kiekendief beleven een opleving. Helaas blijft de steenuil een soort waar we ons zorgen over maken. Want hoewel ook de steenuiltjes het dit voorjaar redelijk deden is het onduidelijk of dit succesje genoeg is om de soort in onze regio op peil te houden. Voor steenuiltjes is een goede muizenstand alleen blijkbaar niet voldoende om zich te handhaven. De komende jaren zullen het leren.

Tekst en foto: Marc van Leeuwen.